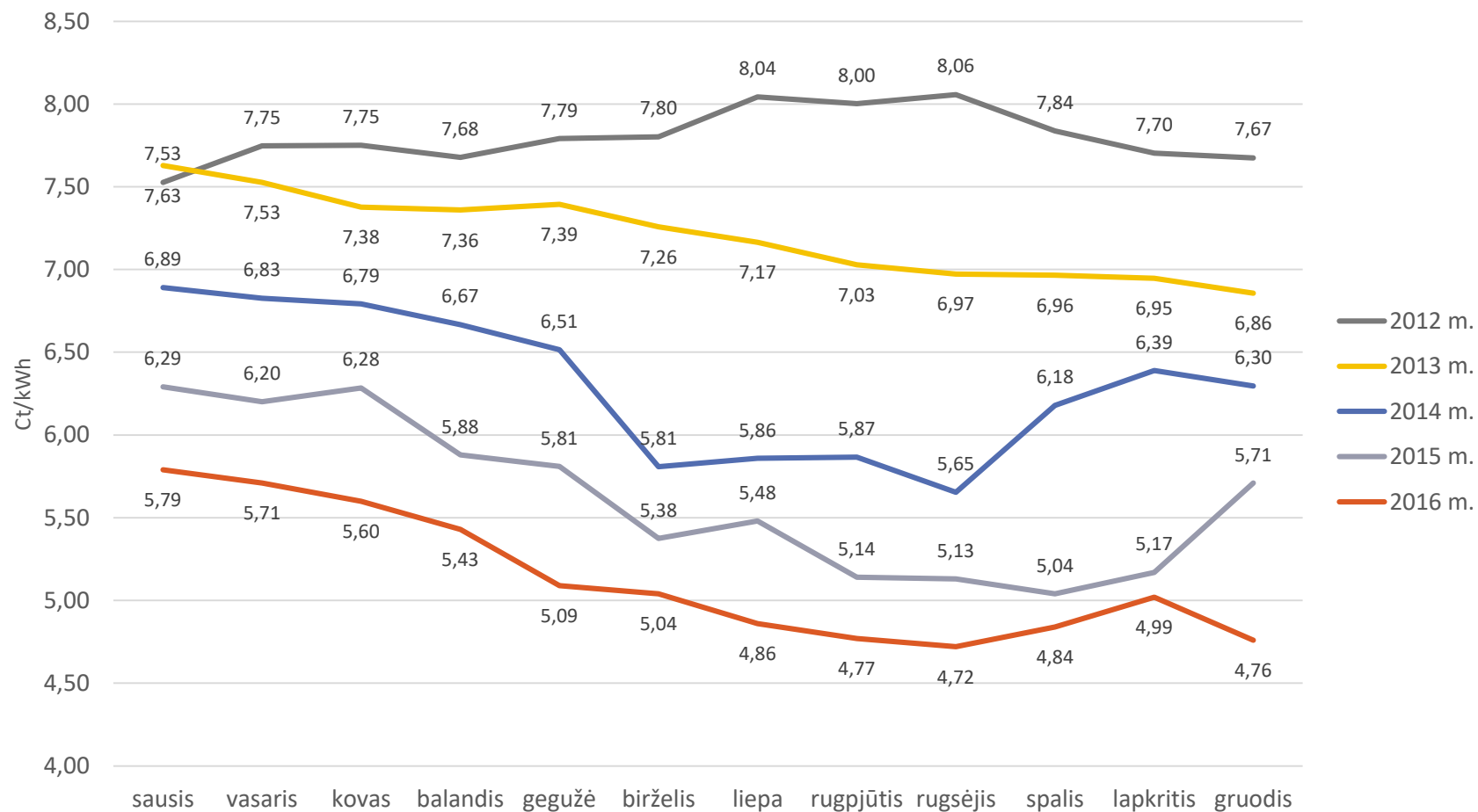

Šilumos sąskaitų mažinimo perspektyvos

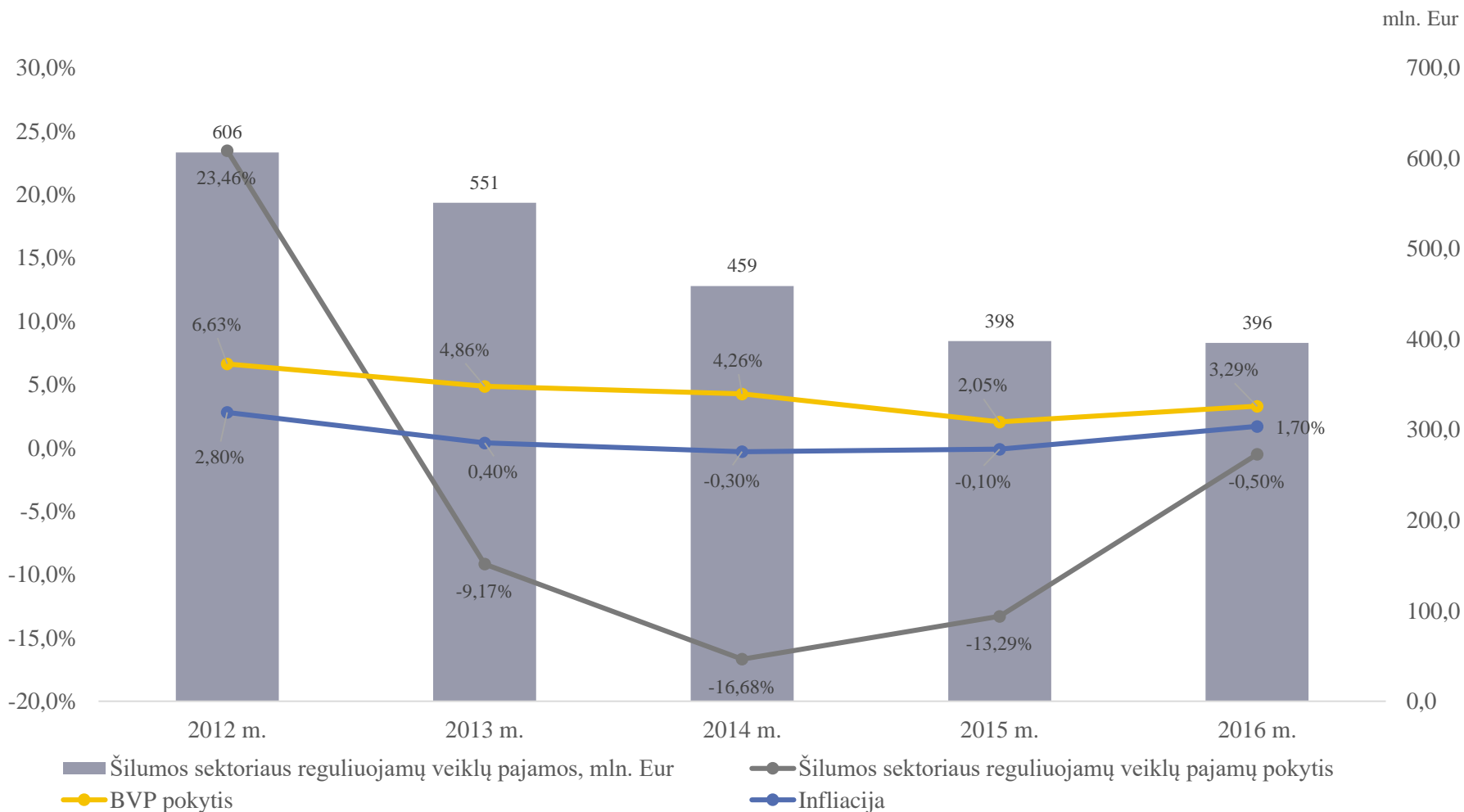
Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos pirmininkė Inga Žilienė

Vidutinė šilumos kaina Lietuvoje, ct/kWh (be PVM), 2013–2017 m.

Infliacija, šilumos sektoriaus pajamų ir BVP pokytis 2012–2016 m., proc.

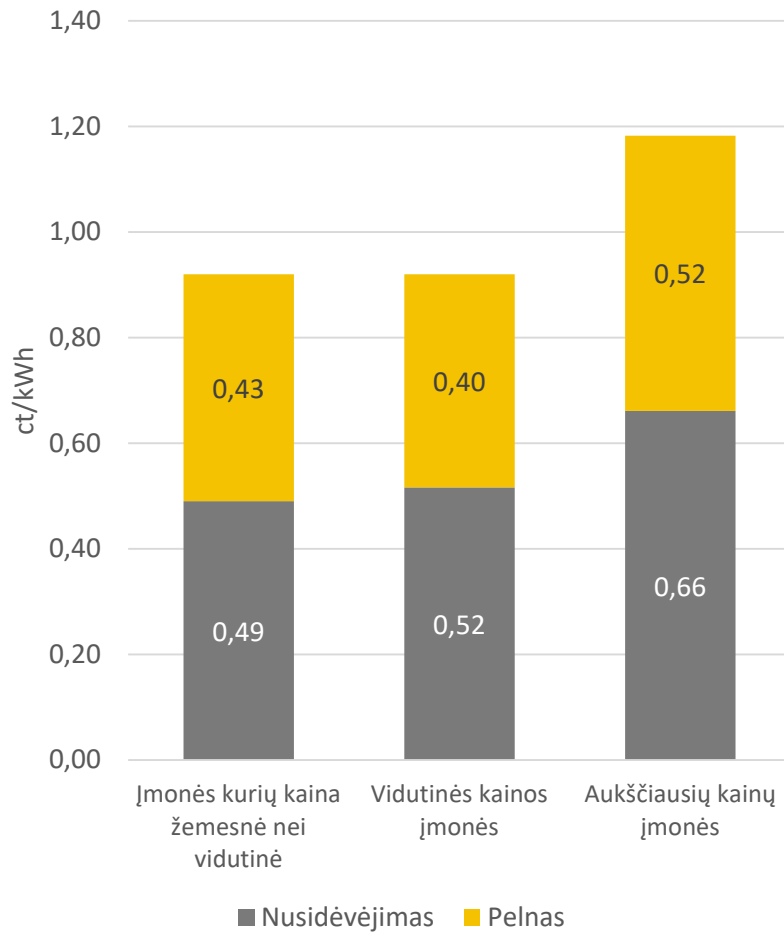
Šaltinis: Komisija, Lietuvos statistikos departamentas

Šilumos kainų pasiskirstymas pagal savivaldybes

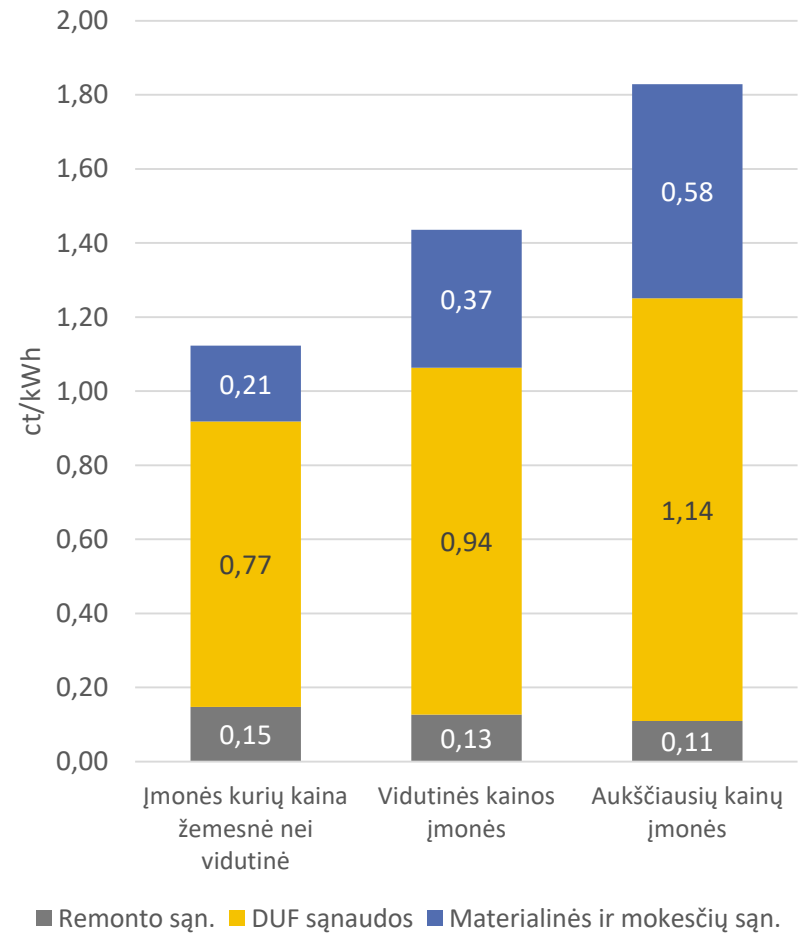
- Vidutinė 2017 m. lapkričio mėn. šilumos kaina šalyje – 4,99 ct/kWh (be PVM)
- 4 savivaldybėse šilumos kaina 10 proc. mažesnė nei vidutinė šalies šilumos kaina;
- 21 savivaldybėje šilumos kaina artima vidutinei šilumos kainai;
- 24 savivaldybėse šilumos kaina daugiau nei 10 proc. viršija vidutinę šilumos kainą.

Kainos dedamųjų palyginimas: pastoviosios sąnaudos

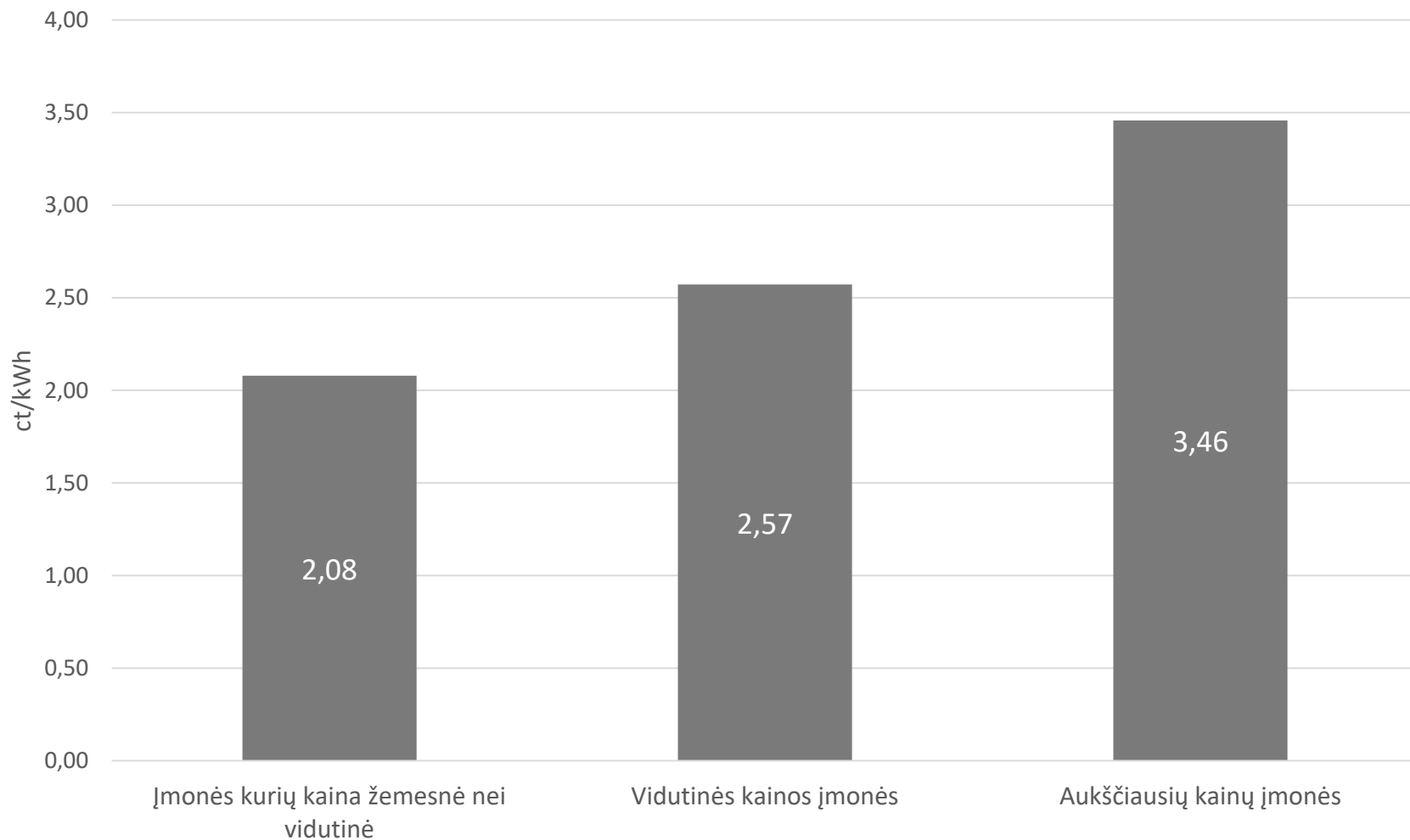
Kapitalo sąnaudų dedamųjų palyginimas

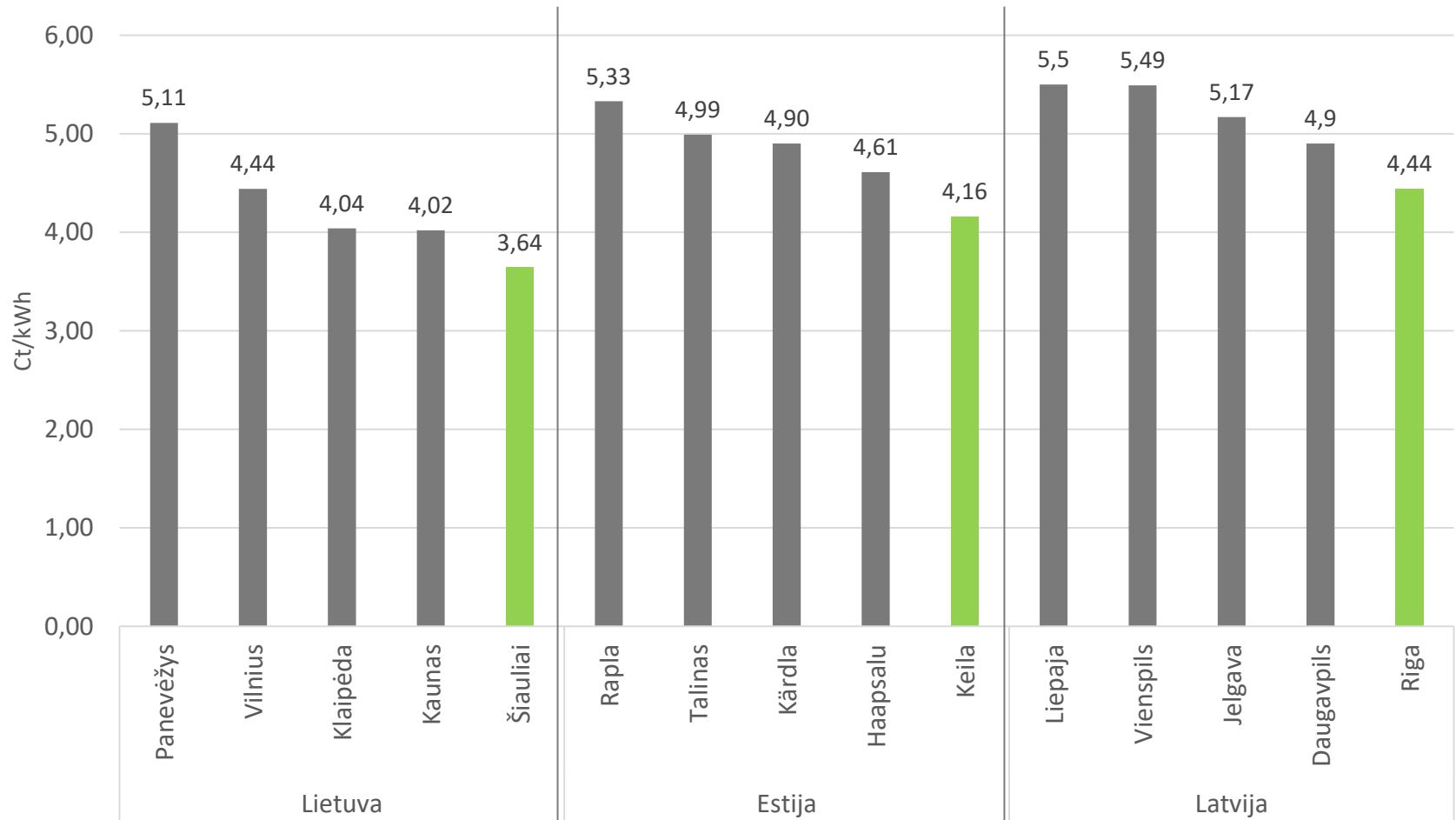
Operacinių sąnaudų dedamųjų palyginimas

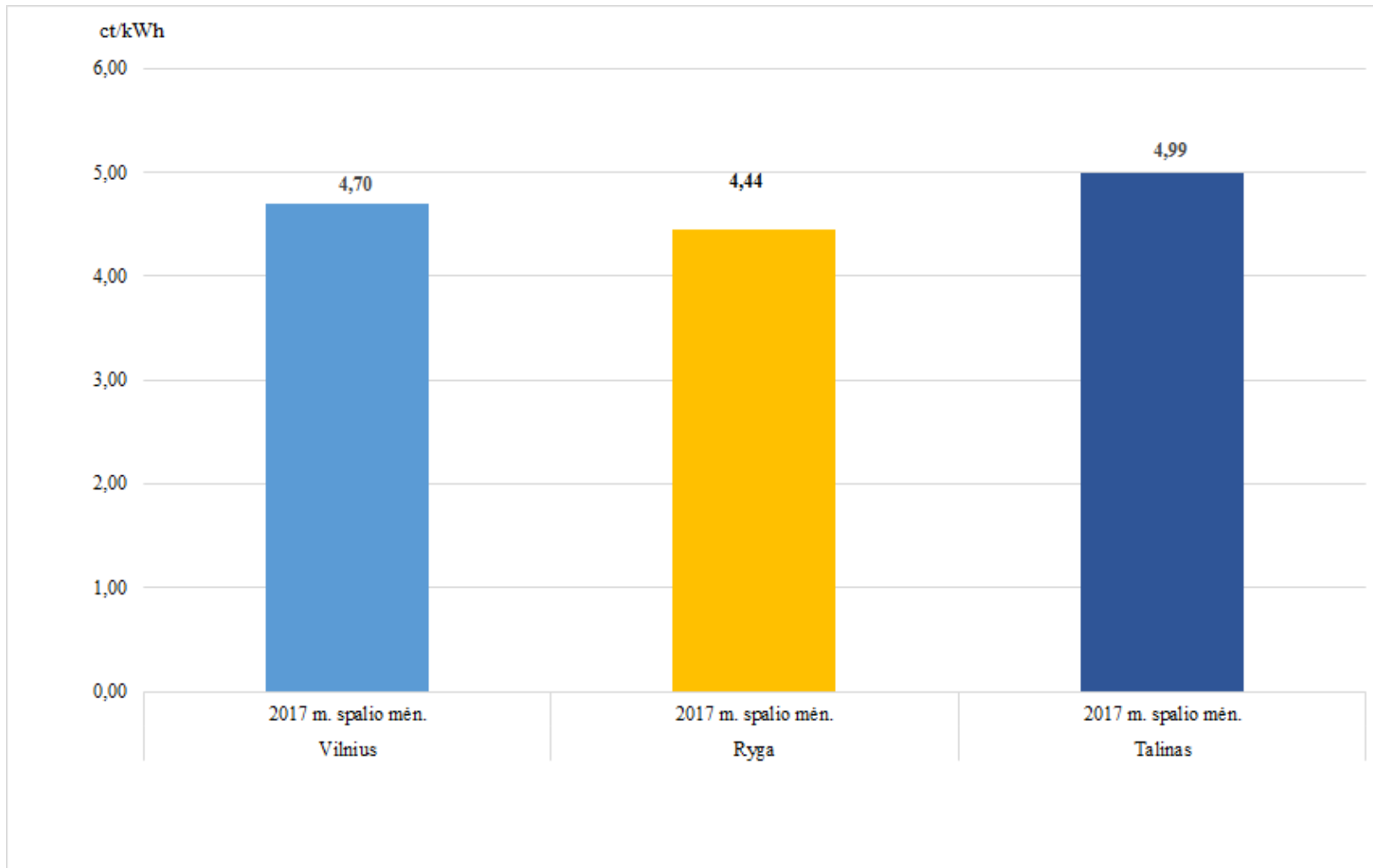
Kainos dedamųjų palyginimas: kintamos sąnaudos

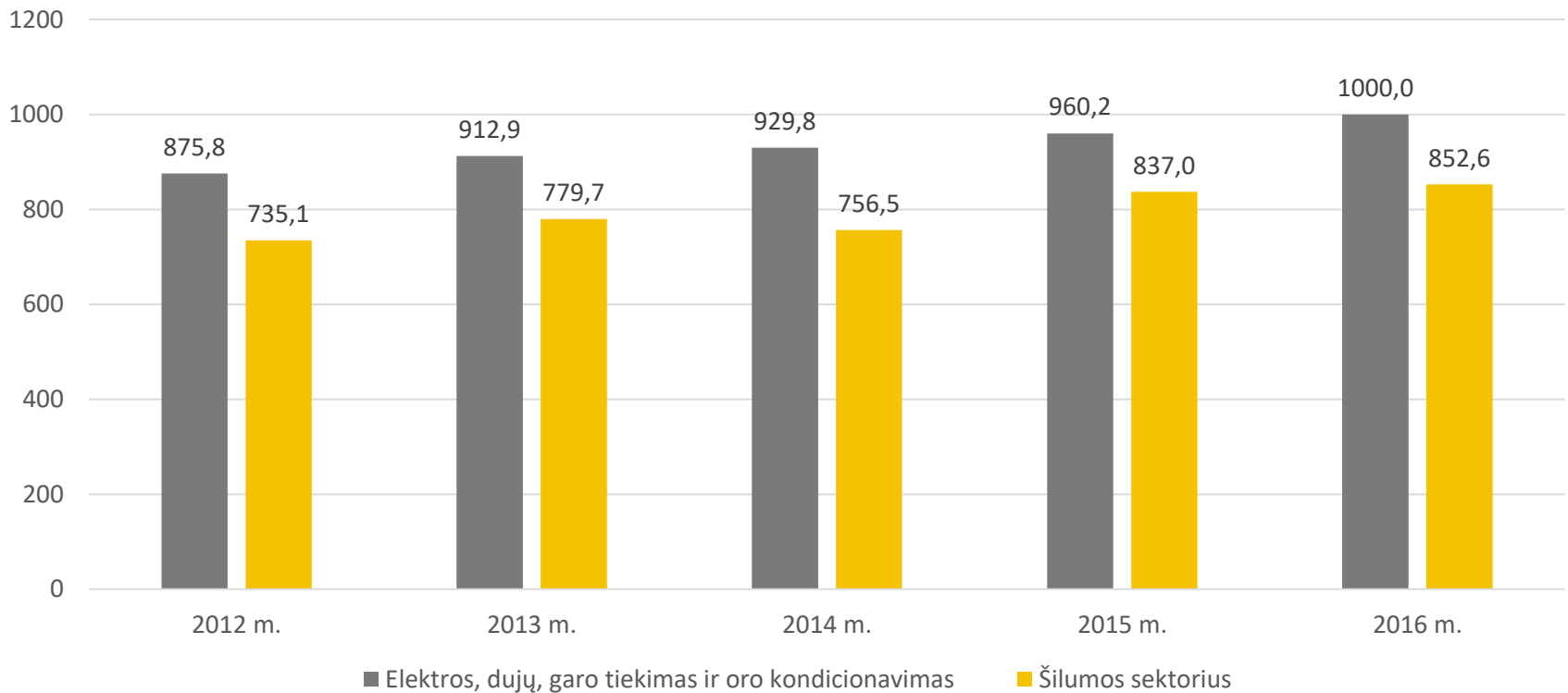
Baltijos šalių regionų šilumos kainos 2017 m. rugsėjo mėn., (be PVM)

Centralizuotai tiekiamos šilumos kainos (2017 m. spalio mėn., ct/kWh be PVM)

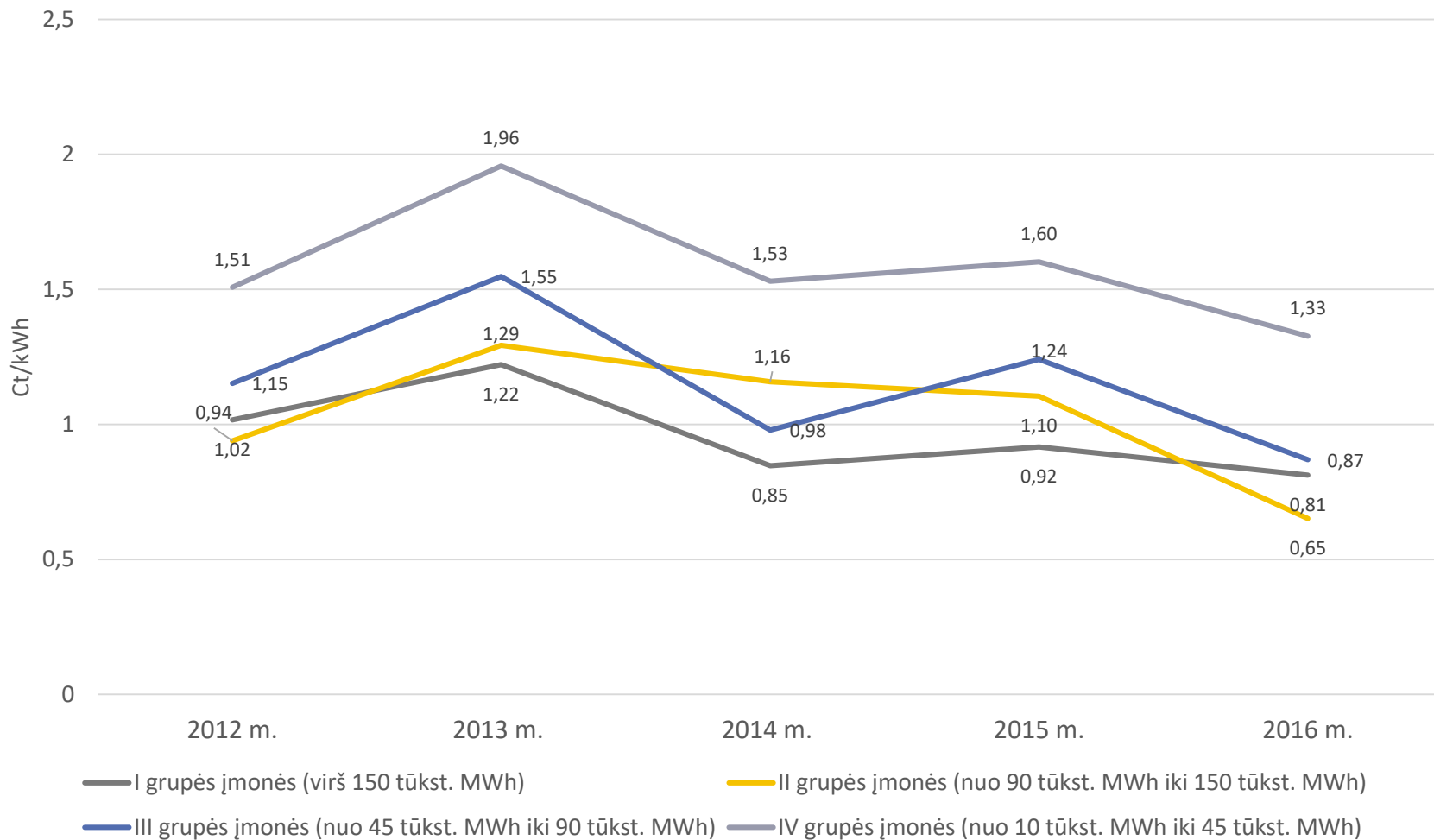
Silumos sektoriaus ir elektros, dujų, garo tiekimo ir oro kondicionavimo sektoriaus vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio pokyčiai 2012–2016 m.

* 2016 m. šilumos sektoriaus vidutinis darbo užmokestis, nevertinant UAB „Litesko“, UAB „Vilniaus energija“, UAB „Raseinių šilumos tinklai“ ir UAB „Palangos šilumos tinklai“.

Šaltinis: Komisija, Lietuvos statistikos departamentas
Verkių g. 25C-1, Vilnius. www.regula.lt

Operacinių išlaidų dedamosios pokytis

Šilumos kainų skirtumo priežastys

- Masto ekonomija;
- Technologiniai sprendimai;
- Savalaikės investicijos į šilumos ūkį (UAB „Utenos šilumos tinklai“ (viena daugiausiai investavusi į biokuro katilus, dėl to ir kogeneracinių jėgainės investicijos, šilumos kainos pokytis ~ 15,0 proc.);
- Europos Sąjungos struktūrinių ir sanglaudos fondų parama šilumos ūkiui modernizuoti (AB „Šiaulių energija“ kogeneracinių jėgainės investicija finansuojama ESSF ir kt. lėšomis, kuro struktūros pokyčio įtaka šilumos kainai ~ 9 proc.);
- Nepriklausomų šilumos gamintojų būvimo sistemoje įtaka (AB „Klaipėdos energija“ (2013 m. III ketv. iš NŠG įsigyjamos šilumos kiekis didėja ~ 50 proc., kaina mažėja ~ 15,5 proc.);
- Šilumos gamybos iš vietinių ir atsinaujinančių energijos išteklių skatinimas.

Šilumos tiekėjų iššūkiai

Šilumos kiekio mažėjimas:

- daugiabučių namų renovacija;
- vartotojų nuo CŠT atsijungimas;
- atsinaujinančių išteklių inovacijos (saulės elementai, geotermija ir kt.);
- vartotojų skaičiaus mažėjimas (karšto vandens tiekimo veiklai);
- klimato atšilimas;
- konkurencija.

Šilumos kainų mažinimo galimybės

- Didžiausias šilumos kainas taikančios įmonės turi potencialą mažinti tiek Operacinių, tiek Kapitalo, tiek kintamų sąnaudų apimtimis;
- Šalies mažiausios ar vidutinės šilumos kainos atitinka kaimyninėse šalyse taikomas šilumos kainas;
- Atsižvelgiant į šilumos vartojimo efektyvumo skatinimą ir mažėjantį šilumos poreikį, tiek savivaldybės, tiek šilumos tiekimo įmonės, turi atsakingiau planuoti investicijas bei gerinti turimų įrenginių išnaudojimą;
- Lankstesnio reguliavimo principų įgyvendinimas, leidžiantis geriau pritaikyti skirtingą reguliavimo intensyvumą priklausomai nuo šilumos kainos.

Inovacijos technologijų srityje

- Kuro nenaudojančios šilumos gamybos technologijos (Saulės energija, geoterminė šiluma, šilumos siurbliai ir t.t.);
- Šilumos gamybos ir tiekimą optimizuojančios technologijos (šiluminės talpos, išmaniosios valdymo sistemos ir t.t.);
- Šilumos tiekimo ir gamybos efektyvumą didinančios priemonės (Šilumos punktų renovacija, šilumos tinklų atnaujinimas, šilumos gamybos įrenginių atnaujinimas/modernizacija ir kt.)

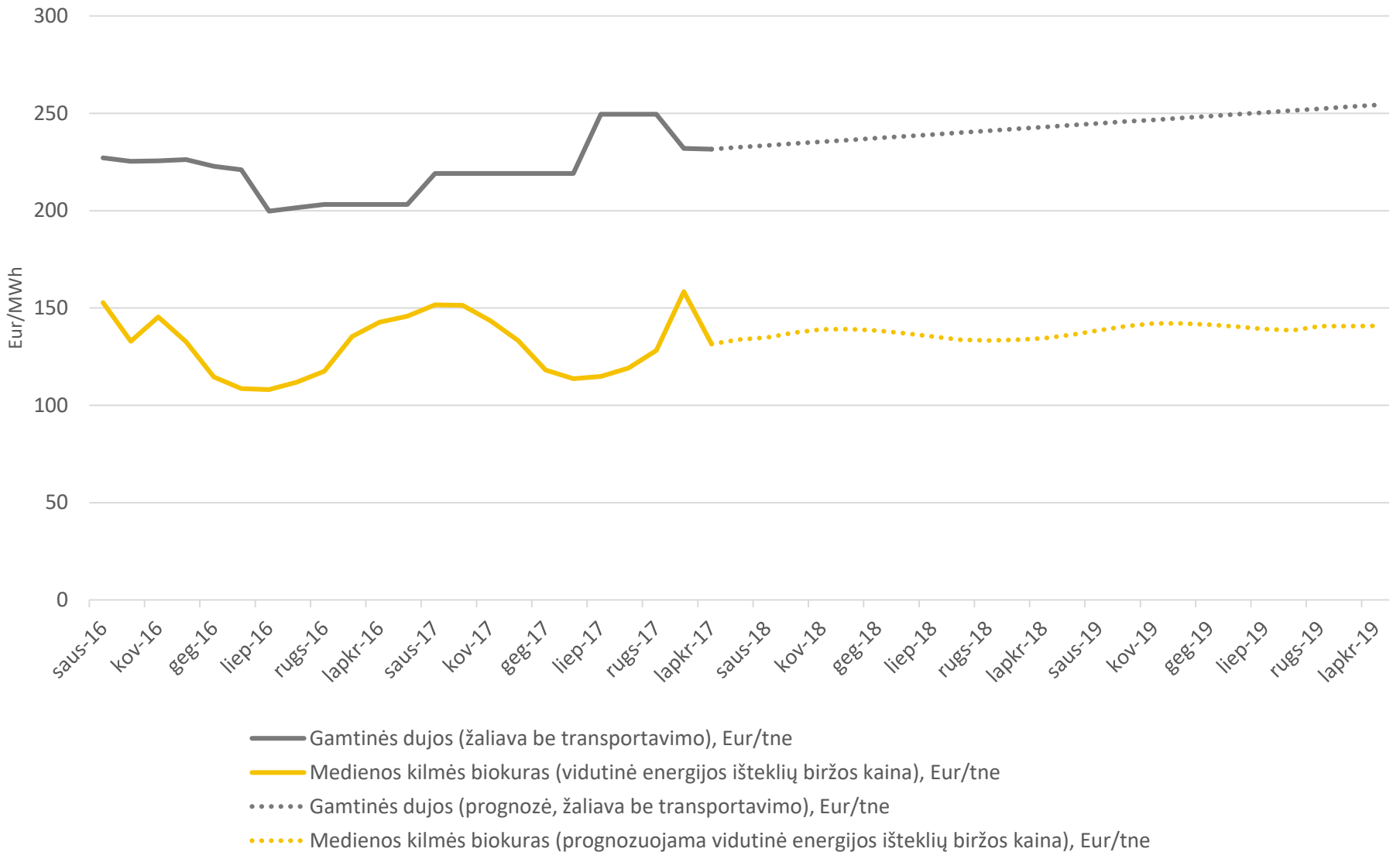
Visos šios technologijos yra orientuotos į energijos gamybą bei tiekimą vartotojams tausoiant tiek aplinką, tiek didinant paslaugos efektyvumą, dėl ko šilumos sąskaitos ateities perspektyvoje turi tendenciją mažėti.

Inovacijos technologijų srityje

Piečiau esančios ES šalys centralizuotą šilumos tiekimą neatsiejamai linksniuoja kartu su **vėsumos tiekimu**, todėl sparčiai vystomos technologijos leisiančios plačiau pritaikyti šilumos tiekimo sistemą tiekti vartotojams **vėsumos energiją** šiltuoju metų laikotarpiu.

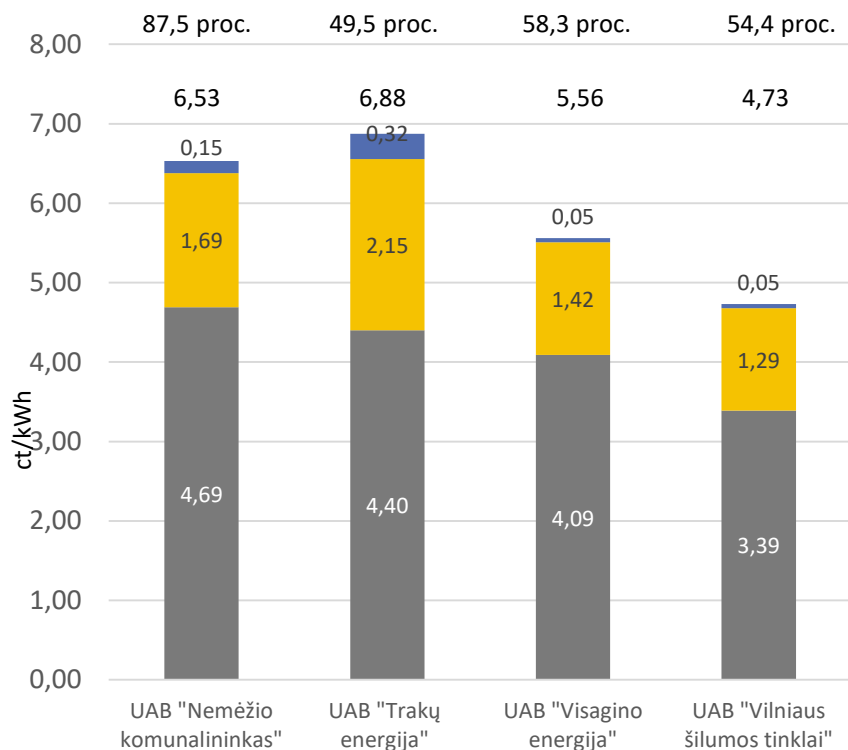
Pritaikius esamą infrastruktūrą, ji būtų išnaudojama efektyviau, dėl ko, tikėtina mažėtų ir šilumos kaina.

Kuro kainų tendencija

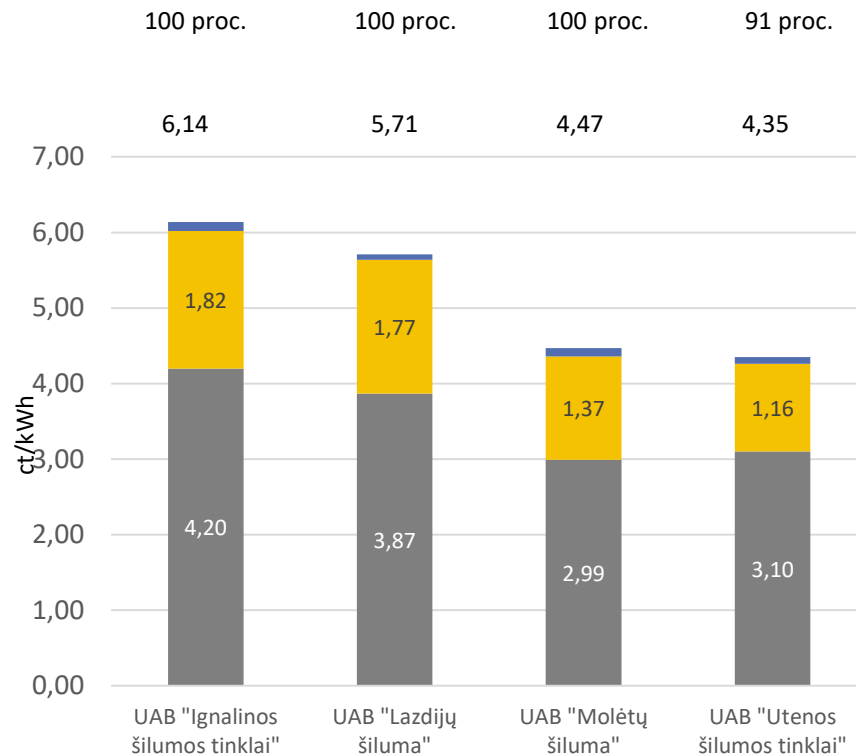

Šilumos kainų palyginimas (2017 m. lapkričio mėn. (be PVM))

Gamtinių dujų kiekis šilumos kainos struktūroje sudaro

Medienos kilmės biokuro kiekis šilumos kainos kuro struktūroje

■ mažmenio aptarnavimo verslo vienetas

■ gamybos verslo vienetas

■ perdavimo verslo vienetas

■ mažmenio aptarnavimo verslo vienetas

■ gamybos verslo vienetas

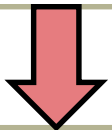
■ perdavimo verslo vienetas

Skatinamasis reguliavimas

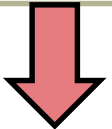
- **inžinerinių darbų sąnaudų pasidalinimo pajamos** (50 proc. pajamų kai investicijos vykdomos dalyvaujant kitoms energetikos, elektroninių ryšių ar kitą infrastruktūrinę veiklą vykdančioms įmonėms, likusi dalis kainos mažinimui vartotojams);
- ilgalaikio turto nuomos pajamos (50 proc. pajamų nuo reguliuojamai veiklai priskirto turto);
- veikos efektyvumo pajamos (konkretūs sutaupymai, dėl kurių nepablogėja įmonės teikiamų paslaugų kokybė ir patikimumas, jų dalimi didinama investicijų grąža).

Ūkio subjektų veiklos skaidrinimas ir priežiūra

Vidaus sandorių kontrolė

Tyrimas: IT ir buhalterinės apskaitos paslaugos už 12,5 mln. Eur.

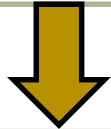

Veiksmai: pareiga ŪS pateikti pagrindimą dėl vidaus sandorių teikiamų paslaugų/prekių.

Įmonių sąnaudų patikrinimai

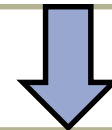

Patikrinimai:
VE patikrinimas;
KN patikrinimas;
KTE patikrinimas.

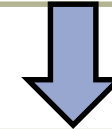

Įstatymu suteikti Komisijai reikalingi įgaliojimai.

Teisingos informacijos gavimas

Tyrimas: Patikrintos išaudituotos ataskaitos, rasta DAUG klaidų ir netikslumų.

Veiksmai:
Bendradarbiavimas su LAR dėl audito kokybės.
Įstatymų, ITT taisyklių ir Sąnaudų apskaitos taisyklių projektai.

Auditų kokybės gerinimas

- Įmonės atlieka:
 - Reguliuojamosios veiklos ataskaitų nepriklausomą vertinimą (kasmet);
 - reguliavimo apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo sistemos vertinimą (Komisija nutarus).
- Komisija vertinimams rengia technines užduotis;
- Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba atlieka minėtų vertinimų kokybės patikrinimą
- Finansinių auditų įstatymas papildytas **energetikos sektoriaus** viešojo intereso įmonių sąrašu.

Reguliacinėje aplinkoje naudojamų įrankių gerinimas

- Kuriama Baltijos šalių (Latvijos, Estijos ir Lietuvos) lyginamųjų sąnaudų rodiklių duomenų bazė.
- Šios duomenų bazės pagalba, Komisijos kompetencijoje reguliuojamų šilumos įmonių sąnaudos būtų lyginamos ne tik su kitomis Lietuvoje veikiančiomis bet ir su Latvijoje ar Estijoje veikiančiomis įmonėmis

Ačiū už dėmesį